

Vulneracions de drets

Discapacitat física o orgànica

Informe 2023 *4a edició*

Versió Lectura Fàcil

RADARecom

Vulneracions de drets. Discapacitat física o orgànica.

Informe 2023 *4a edició*

Edita:

ECOM

Gran Via de les Corts Catalanes, 562

pral. 2a. 08011 Barcelona

Tel.: 93 451 55 50

ecom@ecom.cat

www.ecom.cat

Data d'edició LF: Juny 2024

Coordinació d'edició i redacció: Marta Alonso

Equip d'assessorament tècnic: Elisabet Vergés, Inma Gómez, Isabel Macarulla, Maria José Moya, Mireia Martínez, Noelia Garberí, Rubén Domínguez, Sílvia Riu.

Adaptació a Lectura Fàcil: Mariona Mas Bassas i Laia Vidal (Associació Lectura Fàcil).

Disseny i maquetació: Maria Baldrich

Agraïments: A totes les persones que durant el 2023 han participat en els espais organitzats per ECOM i ens han transmès les seves vivències i a totes les àrees d'ECOM que han col·laborat en l'elaboració d'aquest informe.

Podeu descarregar aquest document en PDF al nostre web: www.ecom.cat

Aquest document segueix les directrius internacionals de l'IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) i d'Inclusion Europe quant al llenguatge, el contingut i la forma, amb l'objectiu de facilitar-ne la comprensió. El logotip LF ho certifica. L'atorga l'Associació Lectura Fàcil (www.lecturafacil.net)

Aquesta publicació està subjecta a llicències Creative Commons Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional.

Per a veure una còpia d'aquesta llicència, visiteu:

https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.es_ES

1 Qui som. La discapacitat des d'un model de dret. La igualtat i la no discriminació. / 7

- 1.1 **ecom** Esborrem Barreres Creem Oportunitats / 7
- 1.2 La concepció de la discapacitat des d'un model de dret / 9
- 1.3 El principi d'igualtat i el dret a la no discriminació / 11

2 La vulneració de drets de les persones amb discapacitat física o orgànica / 13

- 2.1 La necessitat de visibilitzar les vulneracions de drets / 13
- 2.2 Vulneració del dret a la mobilitat i al transport / 26
- 2.3 Vulneració del dret a l'accessibilitat / 30
- 2.4 Vulneració del dret a l'habitatge / 34
- 2.5 Vulneració del dret a un nivell de vida adequat i protecció social / 38
- 2.6 Vulneració del dret al treball / 42
- 2.7 Vulneració del dret la participació en les activitats culturals,
de lleure i esportives / 46
- 2.8 Vulneració del dret a l'educació / 50
- 2.9 Vulneració del dret a la participació en la vida política i pública / 54
- 2.10 Vulneració del dret a viure de forma independent
i ser inclòs en la comunitat / 58
- 2.11 Vulneració del dret a la salut / 62

3 La infradenúncia i les seves causes / 66

PRESENTACIÓ

Albert Carbonell

President d'Ecom

acarbonell@ecom.cat

Estem en una moment de canvi social.
I les persones amb discapacitat veiem
que no s'està aprofitant per reduir
les vulnerabilitats que ens afecten.

Aquest és l'informe **RADARECOM** número 4.
Un any més comprovem que el gran repte
és **la infradenúncia**: es manté la creença
que denunciar no serveix per a res.
Aquesta sensació genera malestar i cansament
en les persones amb discapacitat
a l'hora de fer valer el seus drets.

En aquest número 4 podem veure tendències
que es repeteixen i que cal treballar.

Durant l'any 2023 s'han produït **226 vulneracions** dels drets
de les persones amb discapacitat física a Catalunya.

PRESENTACIÓ

Albert Carbonell

President d'Ecom

El vulnerador més gran continua sent l'Administració.

Més de la meitat d'aquestes vulneracions estan relacionades amb el **dret a l'accessibilitat** i el **dret a la mobilitat i al transport**.

Les persones amb discapacitat hem posat moltes esperances en el **Decret d'accessibilitat de Catalunya** aprovat al novembre. Esperem que el decret impulsi l'accessibilitat per fer-la universal per a tothom i que tingui prou pressupost.

El 2023 les vulneracions relacionades amb el **dret a l'habitatge** estan en la tercera posició.

Com la resta de la població, ens trobem amb moltes dificultats a l'hora de trobar un habitatge on desenvolupar el nostre projecte de vida.

El parc d'habitatges és antic i poc accessible. Els preus són molt elevats a les grans ciutats, on hi ha els serveis que necessitem.

I als nuclis rurals l'oferta de serveis i transport accessible és molt limitada.

PRESENTACIÓ

Albert Carbonell

President d'Ecom

L'informe ens permet veure com es produeixen les vulneracions, quin és el perfil de les persones que més les pateixen i els motius pels quals no es denuncia.

Des d'ECOM seguirem al costat de les persones, i seguirem denunciant les vulneracions de drets. Entenem que aquest és el camí per construir un futur més just i accessible, un futur on una discapacitat no representi una retallada de drets, i on denunciar sempre serveixi.

La igualtat entre totes les persones és imprescindible per a un país que vol respectar els seus ciutadans i ciutadanes.

1 Qui som.

La discapacitat des d'un model de dret.
La igualtat i la no discriminació.

1.1 ecom Esborrem Barreres Creem Oportunitats

Qui som

ECOM som una entitat de persones amb discapacitat física o orgànica. Treballem per aconseguir una societat inclusiva i per exercir els nostres drets. I ho fem a través del nostre empoderament i la nostra participació.

ECOM està formada per la Federació ECOM (creada el 1971) i la Fundació ECOM (creada el 2007).

La Federació ECOM compta amb més de 120 entitats de persones amb discapacitat física o orgànica de tot el territori estatal.

Propòsit

Transformar la societat perquè es respecti la dignitat de totes les persones.

Missió

ECOM té dues missions:

Defensar els drets de les persones amb discapacitat física o orgànica. Així poden assolir la plena inclusió social i millorar la seva qualitat de vida, amb l'empoderament de les persones com a eix vertebrador.

Enfortir el sector associatiu de la discapacitat física o orgànica a través de la participació, la representació i l'empoderament.

Visió

Ser l'entitat de referència de la discapacitat física o orgànica. I l'entitat reconeguda per liderar el canvi cap a la vida independent i l'autonomia personal de les persones amb discapacitat.

Valors

Empoderament, inclusió, activisme, participació, compromís i innovació.

1.2

La concepció de la discapacitat des d'un model de dret

La discapacitat és una característica de la persona, no el tret que la defineix.

Està present a la societat i a la diversitat humana, és enriquidora, positiva i evoluciona.

Així ho reconeix la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

La idea de discapacitat està canviant.

Ara es concep la persona amb discapacitat com una persona amb obligacions però també amb els mateixos drets que la resta de la població.

La societat ha de garantir la no-discriminació i la igualtat d'oportunitats, amb polítiques que s'adaptin a la persona i no al revés.

Les persones amb discapacitat
hem de participar en la societat,
tenir una vida en igualtat d'oportunitats
i poder decidir per nosaltres mateixes.

Hem passat de ser persones destinatàries dels serveis
a ser responsables de la nostra vida.
Tenim dret a prendre les nostres decisions
i a equivocar-nos.

Segons les últimes xifres, publicades el 2022,
a Catalunya hi ha 351.174 persones que tenen
reconeguda una discapacitat física o orgànica.

* Xifres extretes de l'Estadística sobre el nombre de persones
amb discapacitat a Catalunya. Departament de Drets Socials. 2022.

1.3

El principi d'igualtat i el dret a la no discriminació

L'article 7 de la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948, reconeix que tothom és igual davant la llei i té dret a protecció contra qualsevol discriminació.

La Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, de l'ONU (Organització de les Nacions Unides) defineix la discriminació com:

“Qualsevol distinció, exclusió o restricció per motius de discapacitat que obstaculitzi el reconeixement, el gaudi o l'exercici, en igualtat de condicions, de tots els drets humans i llibertats fonamentals en els àmbits polític, econòmic, social, cultural, civil o d'un altre tipus”.

La igualtat i la no discriminació són els principals valors de la Convenció. Perquè hi hagi igualtat cal que no hi hagi discriminació. Per tant, són dos conceptes relacionats.

La Convenció de l'ONU sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat es va aprovar el 3 de desembre de 2006. A Espanya va entrar en vigor el maig de 2008. L'objectiu de La Convenció és promoure, protegir i assegurar els drets humans i llibertats fonamentals de les persones amb discapacitat i promoure el respecte a la seva dignitat. Convenció: *Convención | Disabilities ES (un.org)*

La vulneració de drets de les persones amb discapacitat física o orgànica

2.1

La necessitat de visibilitzar les vulneracions de drets

Quan ens troben davant d'una vulneració de drets?

Els drets només són drets si són efectius, és a dir, si es poden exercir.

Quan no es compleix una llei o normativa que reconeix un dret es produeix una vulneració de drets.

Existeixen lleis i normatives que promouen, protegeixen i defensen els drets humans i llibertats de les persones amb discapacitat.

Però sovint aquestes lleis no es compleixen.

Per tant, és com si no existís.

Els drets de les persones amb discapacitat, es veuen vulnerats molt sovint.

Finalitats de l'Informe RADAR:

Visibilitzar:

fer visibles les vulneracions de drets que han patit les persones amb discapacitat física o orgànica.

Conscienciar:

fer conscient la ciutadania dels drets de les persones amb discapacitat física o orgànica.

Prevenir:

establir plans d'acció per prevenir situacions de vulneració de drets i discriminació per raó de discapacitat.

Metodologia de l'Informe RADAR:

Període analitzat: de gener de 2023 a desembre de 2023.

Àmbit territorial analitzat: Catalunya.

Marc de referència: Convenció de l'ONU sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

Xifres de situacions de vulneracions detectades:

Durant el 2023 hem atès **100 consultes**.

I hem rebut **126 respostes a l'enquesta** per detectar la vulneració de drets de persones amb discapacitat física o orgànica a Catalunya.

A partir de les consultes i de l'enquesta hem identificat **226 vulneracions de drets** que van afectar a 150 persones.

* Hem utilitzat un sistema d'arrodoniment de decimals per a totes les dades, per això hi ha percentatges de l'Informe que la suma total pot ser superior o inferior a 100.”

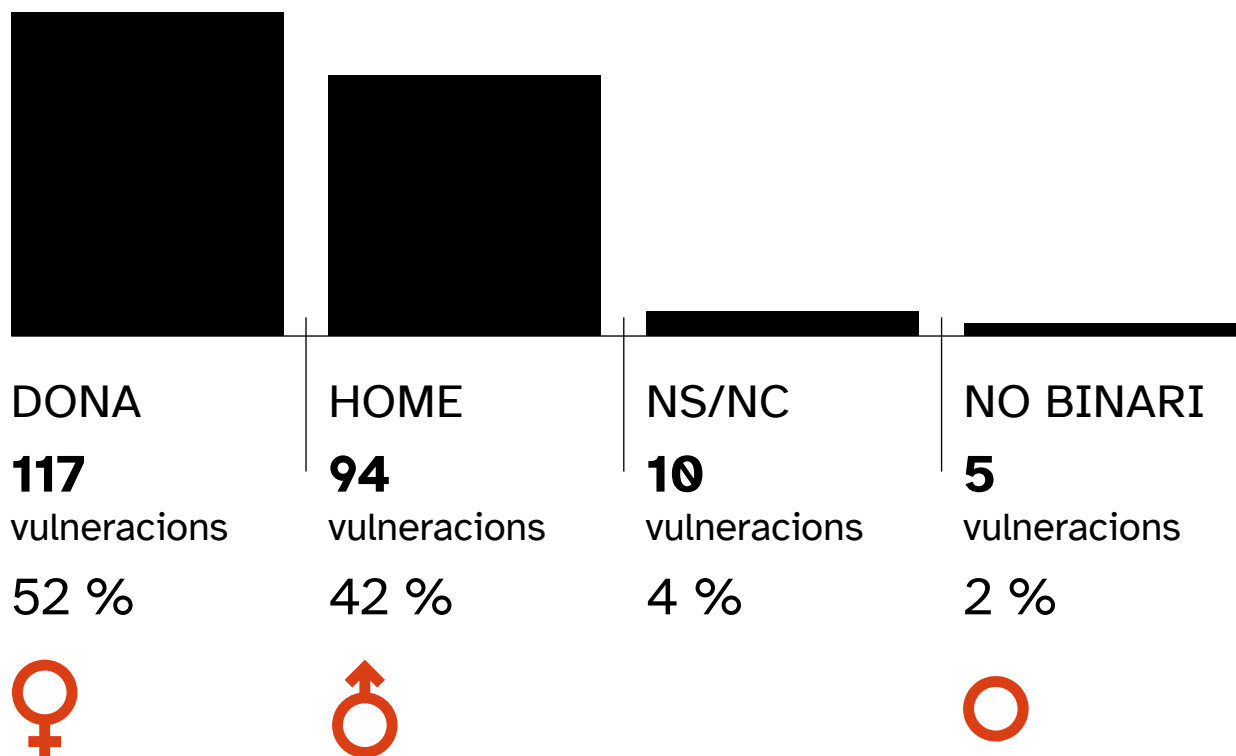

Perfil de les persones que han rebut una vulneració:

Gènere

La meitat (52 %) de les persones que han patit una vulneració eren **dones**.

Els homes han patit un 42 % de les vulneracions.

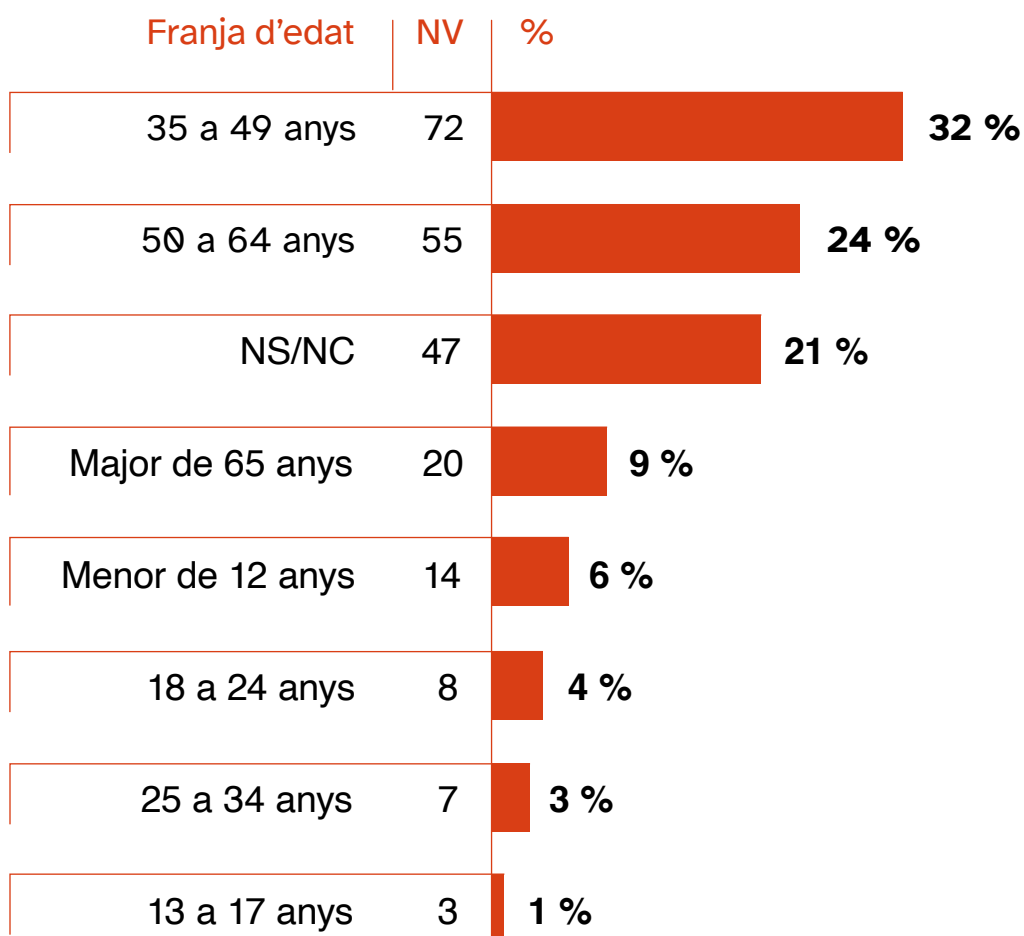

Edat

Com l'any anterior (2022), el grup d'edat més afectat és el de les **persones d'entre 35 i 64 anys**.

Nivell d'estudis

Les persones amb estudis són les que més vulneracions han patit.

Nivell d'estudis	NV	%
NS/NC	106	47 %
FP I / FP II / CFGM / CFGS	27	12 %
Estudis Primaris / EGB	22	10 %
Llicenciatura / Grau Universitari	22	10 %
Postgrau / Màster / Doctorat	20	9 %
Estudis Secundaris / BUP / ESO	13	6 %
Sense estudis finalitzats	12	5 %
COU / Batxillerat	4	2 %

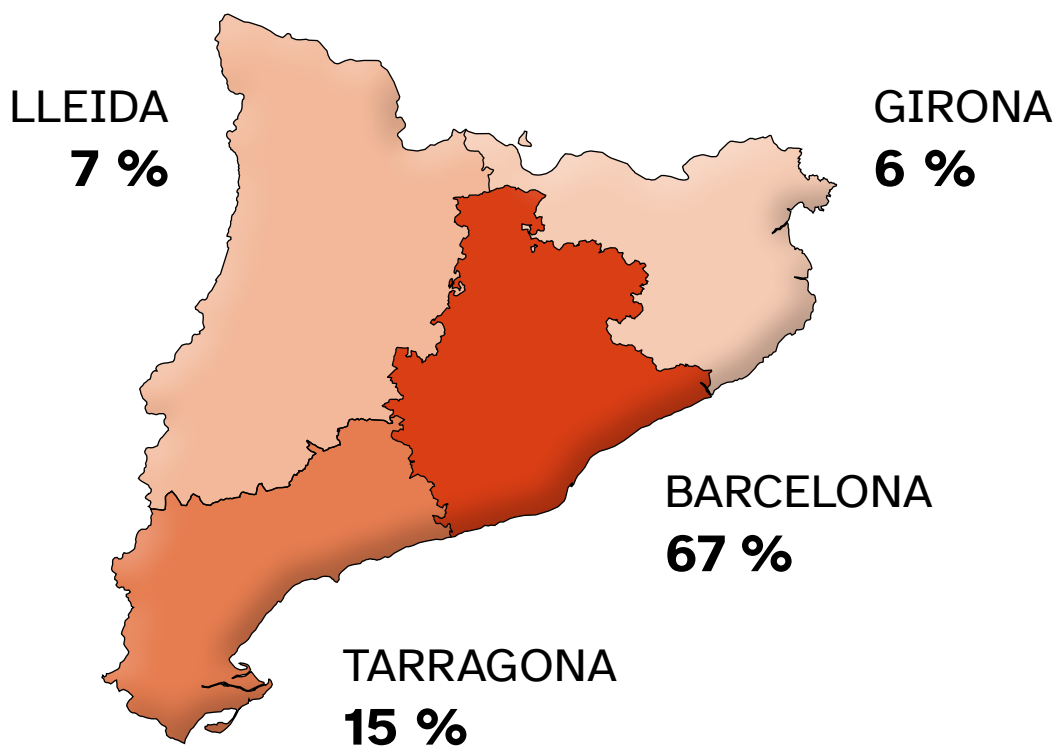
2 La vulneració de drets de les persones amb discapacitat física o orgànica

2.1 La necessitat de visibilitzar les vulneracions de drets

Perfil de les persones que han rebut una vulneració

Procedència

Més de la meitat (67 %) de les persones que han patit vulneracions viuen a **Barcelona**.

* NS/NC 6 %: Del 6% restant no disposem de dades.

Qui ha vulnerat? On han vulnerat?

La majoria de vulneradors (**66 %**)
van ser les administracions públiques.

Aquest percentatge ha augmentat respecte l'any 2022.

Després, trobem empreses i entitats privades (25 %)
i particulars (9 %).

Taula 1

Agents vulneradors dels drets

Agent vulnerador	NV	%	
Administració Pública	150	66 %	
Administració autonòmica	73	32 %	
Administració local	56	25 %	
Administració estatal	12	5 %	
Personal de centres sanitaris públics	4	2 %	
Personal de centres educatius públics o concertats	3	1 %	
Personal de mitjans de transport públics	2	1 %	
Empreses i entitats privades	56	25 %	
Personal d'empresa privada	54	24 %	
Entitats / associacions / ONG	2	1 %	
Particulars	20	9 %	
Comunitats de veïns	13	6 %	
Persones físiques	7	3 %	

Principals llocs on s'ha produït la vulneració:

La meitat de vulneracions s'han produït **als espais públics i les instal·lacions públiques (80 %)**.

Aquesta dada ha augmentat molt en un any.

Als espais privats hi han menys vulneracions (20 %).

Els llocs on més vulneracions s'han produït són:

1. Oficines d'atenció públiques (34 %).
2. Estacions de transport o mitjans de transport (21 %).
3. Habitatges i comunitats de veïns (7 %).

Taula 2

Llocs on s'han produït les vulneracions de drets

ESPAIS PÚBLICS		81 %	
Instal·lacions públiques	152	68 %	
Oficines d'atenció al públic i serveis públics	76	34 %	
Estacions o mitjans de transport públics	48	21 %	
Centres educatius públics o concertats	15	7 %	
Centres sanitaris públics	8	4 %	
Centres de lleure, culturals i esportius públics	5	2 %	
Espais públics (carrers, places, platges...)		13 %	
ESPAIS PRIVATS		20 %	
Instal·lacions privades d'accés restringit	29	13 %	
Habitatge, comunitats de veïns	16	7 %	
Llocs de feina	13	6 %	
Instal·lacions privades	16	7 %	
Centres de lleure, culturals i esportius privats	6	3 %	
Restauració	4	2 %	
Mercats i comerços	3	1 %	
Oficines d'atenció al públic i serveis privats	2	1 %	
Estacions o mitjans de transport privats	1	0 %	

Els drets més vulnerats durant el 2023:

En les 226 vulneracions identificades el 2023, els drets més vulnerats han estat:

- **27 %** Dret a la mobilitat i al transport
- **17 %** Dret a l'accessibilitat
- **16 %** Dret a l'habitatge
- **11 %** Dret a un nivell de vida adequat i protecció social
- **7 %** Dret al treball
- **6 %** Dret a la participació en les activitats culturals, de lleure i esportives
- **5 %** Dret a l'educació
- **5 %** Dret a la participació en la vida política i pública
- **4 %** Dret a viure de forma independent i ser inclòs en la comunitat
- **3 %** Dret a la salut

Davant les 226 vulneracions detectades i registrades per ECOM durant el 2023, i essent conscients que n'hi ha moltes altres que no es compten o que no es visibilitzen, hem de treballar per uns **reptes transversals**:

- Més de la meitat (66 %) de les vulneracions detectades tenen com a principal vulnerador l'administració pública. Els llocs on s'han produït les vulneracions han estat de l'àmbit públic. Les polítiques públiques han de tenir en compte la diversitat. Han d'incorporar la discapacitat a tots els àmbits.
- S'ha de complir la legislació en relació amb els drets de les persones amb discapacitat per aconseguir un tracte igualitari i la no-discriminació. També cal que hi hagi mecanismes sancionadors efectius quan la llei no es compleixi, i desplegar mesures reparadores i restauratives.
- Cal augmentar el pressupost destinat a polítiques socials per als propers anys per donar resposta a les persones que es troben en situacions vulnerables, per exemple, persones amb discapacitat física o orgànica.

- El Pacte nacional sobre els drets de les persones amb discapacitat és una eina que millora la resposta de les polítiques públiques a les necessitat de les persones amb discapacitat i a les entitats del sector. Cal donar un impuls al Pacte: cal que s’aprovi i s’implementi.
- Cal impulsar polítiques de gènere que tinguin en compte les necessitats, les demandes i les característiques de les dones i nenes amb discapacitat. En la recollida de dades, cal incloure l’indicador “dona i discapacitat” per conèixer l’impacte de les actuacions en aquest col·lectiu concret i en els seus drets.
- Assegurar la participació de les persones amb discapacitat física o orgànica, i de les entitats que les representen, en la construcció i implementació de les polítiques i estratègies públiques, per assegurar que tenen en compte les necessitats de les persones amb discapacitat.

2.2

Dret a la mobilitat i al transport

27 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- La majoria de les vulneracions del dret a la mobilitat i al transport estan relacionades amb **l'accés al transport (42 %)** en estacions o mitjans de transport públics (on incloem els operadors privats que presten un servei públic) **i l'aparcament reservat (18 %)**.
- És impossible accedir a moltes estacions i mitjans de transport, com autobusos i trens, i en transport rural-provincial. També falta manteniment d'ascensors i plataformes elevadores.

- **Falta l'equipament adequat, i el transport adaptat no funciona o no existeix.**
Per això, moltes vegades les persones amb discapacitat no poden utilitzar el transport públic.
- Pel que fa a l'**actitud discriminatòria**, destaquem el maltractament rebut per conductors d'autobusos i personal de les estacions de metro de Barcelona ciutat. També s'han recollit comportaments discriminatoris per part d'alguns passatgers del transport públic.

El principal vulnerador del dret a la mobilitat i al transport ha estat el personal d'empresa privada (43 %).

Les vulneracions s'han produït a les **estacions o mitjans de transport públics** (43 de les 60 vulneracions detectades)

La majoria de les vulneracions detectades (**60 %**), ha estat a **dones**.

La província de Catalunya on s'ha identificat més vulneracions ha estat **Barcelona (60 %)**.

En primera persona:

“M’ha passat que no he pogut pujar a un bus perquè la rampa no funcionava. He esperat al següent bus, i la rampa tampoc funcionava. No hi ha manteniment?”

“Sovint em trobo que les places reservades estan ocupades per vehicles que no tenen la targeta d’aparcament.”

“Hi ha poblacions on no hi ha taxis adaptats. Llavors hem de demanar-los a unes altres poblacions 5 o 6 hores abans, no es pot improvisar. A més, el cap de setmana hi ha serveis mínims.”

Reptes de futur:

- ✓ Apostar per un sistema de transport accessible i assequible, sense desigualtats territorials.
- ✓ Assegurar la cadena d'accessibilitat del sistema de transport (informació, serveis, estacions, vehicles, sistemes de validació...) i el seu manteniment.
I garantir la coordinació entre els agents implicats.
- ✓ Conscienciar i formar en la diversitat la societat en general i els operadors de transport en particular.
- ✓ Impulsar unes tarifes socials integrades de transport públic a les 4 províncies de Catalunya i un protocol únic per al bus interurbà i el transport sota demanada.

2.3

Dret a l'accessibilitat

17 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- Després de molta feina feta, **celebrem que el 30 de novembre de 2023 es publicués el Decret pel qual s'aprova el Codi d'accessibilitat de Catalunya.**
- Tot i l'aprovació del Decret, hem continuat denunciant molts problemes en l'accessibilitat que pateixen les persones amb discapacitat física o orgànica en el seu dia a dia.
- Les principals vulneracions sobre el dret a l'accessibilitat s'han trobat a **l'urbanisme i els espais públics (34 %), l'edificació (21 %).**

El principal vulnerador del dret a l'accessibilitat ha estat l'administració local (53 %).

Més del 50 % de les vulneracions s'ha produït als espais públics.

Trobem barreres arquitectòniques en espais públics (carrers, platges...) i en edificis públics i privats, manca de lavabos públics accessibles en restaurants i bars.

També detectem la manca de pictogrames en el sector comercial.

Més de la meitat de les vulneracions (53 %) ha estat en **dones** amb discapacitat física o orgànica.

La província de Catalunya on s'ha identificat més vulneracions ha estat **Barcelona (74 %)**.

En primera persona:

“Vaig anar a cobrar la loteria a una administració de loteria. Tenia un esgló molt alt. La noia em va dir que m'esperés, perquè estaven atenent una persona. Van arribar 2 persones més i les va atendre abans que a mi. Vaig acabar marxant i encara tinc la loteria per cobrar.”

“Diuen que les oficines públiques estan adaptades, però et trobes que la sortida d'emergència no està adaptada, o la cadira no hi cap a l'ascensor...”

“Soc usuària de cadira de rodes, i només hi ha un parc on puc anar amb el meu nebot.”

Reptes de futur:

- ✓ Garantir el bon desenvolupament del Decret d'Accessibilitat a Catalunya.
- ✓ Garantir la incorporació de criteris d'accessibilitat universal.
- ✓ Treballar amb els agents públics i privats per garantir el coneixement envers la discapacitat i assegurar una atenció que tingui en compte la diversitat.

2.4

Dret a l'habitatge

16 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- Les vulneracions del dret a l'habitatge fan referència **a l'accés a l'habitatge (47 %)** i als problemes amb la comunitat de veïns (36 %).
- Les principals dificultats que s'han detectat són:
  - › Manca d'oferta d'habitatge accessible i assequible, especialment a les zones rurals.
  - › Denegació d'ajudes per al lloguer i d'accés a habitatge de protecció social.
  - › Manca de voluntat de la comunitat de fer-se càrrec de les actuacions i les reformes d'accessibilitat dels espais comuns a les comunitats de veïns.

El principal vulnerador del dret a l'accessibilitat ha estat l'administració autonòmica (56 %).

Més del 58 % de les vulneracions s'ha produït a les oficines d'atenció al públic i serveis públics (tant oficines físiques com virtuals).

Tant homes com dones han patit el **mateix percentatge** de vulneracions.

La província de Catalunya on s'ha identificat més vulneracions ha estat **Barcelona (69 %)**.

En primera persona:

“És molt difícil trobar pisos adaptats. Jo tinc un pis de protecció oficial. Van dir que a la promoció hi havia 2 pisos adaptats, però no n’hi havia cap. Van haver d’adaptar-lo per a mi, i no està del tot adaptat, perquè el lavabo no compleix la normativa. Si això passa en un edifici de protecció oficial, què deu passar en un edifici privat?”

“Falta informació per saber si un pis està adaptat o no. Alguns portals de cerca de pisos diuen que hi ha ascensor, però no diuen que per arribar-hi cal superar esglaons. Per tant, consta com a adaptat, però no ho és.”

Reptes de futur:

- ✓ Aprovar el Pla territorial Sectorial de l'Habitatge tenint en compte les necessitats i dificultats de les persones amb discapacitat.
- ✓ Treballar i aprovar un Pla Nacional de l'Habitatge a Catalunya consensuat amb els agents socials.
- ✓ Continuar impulsant el mercat social de l'habitatge per a la construcció, gestió i seguiment del parc d'habitatge.
- ✓ Donar a conèixer a les comunitats de veïns la legislació que han de complir i les obres necessàries per garantir la mobilitat de tot el veïnat per les zones comunes, i l'entrada i sortida de casa.

2 La vulneració de drets de les persones amb discapacitat física o orgànica

2.5

Dret a un nivell de vida adequat i protecció social

11 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- La vulneració més detectada **durant el 2023 (56 %)** ha estat la **reducció, rebuig i pèrdua de prestacions, així com el temps per accedir a ajuts (28 %)**.
- A més, hi ha hagut retards en les Prestacions d'Atenció Social (PUA) per a persones amb discapacitat.
- Les dades demostren que **les persones amb discapacitat tenen més risc d'exclusió social i d'increment de la desigualtat**.

2 La vulneració de drets de les persones amb discapacitat física o orgànica

2.5 Dret a un nivell de vida adequat i protecció social

Vulneracions detectades

El principal agent vulnerador del dret ha estat l'administració autonòmica (88 %).

Les vulneracions s'han produït, totes, en oficines d'atenció al públic i serveis públics.

Més de la meitat de les vulneracions (**56 %**) ha estat en **homes** amb discapacitat física o orgànica.

La província de Catalunya o n s'ha identificat més vulneracions ha estat **Barcelona (72 %)**.

En primera persona:

“Tots els tràmits s’han de fer de forma telemàtica. Per què no atenen de forma presencial? Moltes persones no tenim formació en noves tecnologies i ens costa accedir a tràmits. I això fa que correm el risc de perdre aquests ajuts.”

“Sovint em truquen per tràmits i em demanen que s’hi posi la meva mare o una altra persona per donar-me una resposta a una consulta que he fet jo. Els dic que ja m’ho poden dir a mi.”

“La treballadora social em va dir que demanés la teleassistència. Però jo no la puc utilitzar perquè no tinc mobilitat per prémer el botó. Em van posar algunes adaptacions: un velcro, una diadema... però era un nyap... La tecnologia avança, no és possible adaptar la teleassistència? Fins i tot m’han dit que la meva companya premi el botó si jo no puc.”

Reptes de futur:

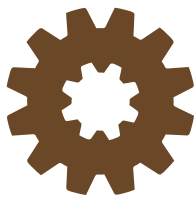

- ✓ Cal revisar el model d'atenció a les persones amb discapacitat. Cal que el model d'atenció se centri en les persones.
- ✓ Cal repensar el sistema de Pensions No Contributives segons el que estableix la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat de l'ONU.
- ✓ Refer l'organització de l'administració per tal que aquesta garanteixi la protecció social, sigui oberta, accessible i que s'adapti a les necessitats de les persones a les quals ha de garantir la protecció social.
- ✓ Tenir present el major cost de vida de les persones amb discapacitat a l'hora d'atorgar les prestacions i ajudes.
- ✓ Reduir les llistes d'espera per sol·licitar el reconeixement o revisió del grau de discapacitat o situacions de dependència.

2.6

Dret al treball

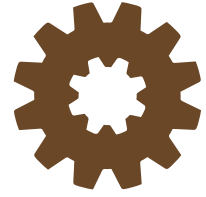

7 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- La majoria de vulneracions detectades eren sobre:
  - › **Ser víctima de discriminacions laborals (63 %):**
imposar condicions laborals que no tenen en compte la necessitat d'adaptació de les persones amb discapacitat, o diferències de tracte entre les persones de l'equip.
  - › **Discriminacions en els processos de selecció de personal i accés al lloc de treball (19 %).**

El principal agent vulnerador del dret al treball ha estat l'empresa privada (81 %)

i la majoria de les vulneracions (81 %) s'han produït als llocs de feina.

Les **dones** han patit la meitat de les vulneracions detectades **(50 %)**.

La província de Catalunya on s'ha identificat més vulneracions ha estat **Tarragona (50 %)**.

En primera persona:

“He estat 6 anys i mig a l’atur, tot i que tenia entrevistes cada 15 dies. És molt frustrant.”

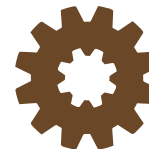
“M’he trobat amb moltes discriminacions. No m’han adaptat el lloc de feina i m’han qüestionat que pugui treballar. He treballat en diferents jutjats, estic a la borsa de treball de Justícia, com els meus companys. Ara estic bé, però he passat per situacions discriminatòries.”

“Alguns companys de la meva entitat no em veuen com a una companya, sinó com una usuària dels serveis que presta l’entitat. Potser faig menys hores, però soc una treballadora com ells. Porto 16 anys treballant i encara em costa molt que em vegin com una més.”

Reptes de futur:

- ✓ Cal crear llocs de treball de qualitat adaptats al que cada persona requereix.
- ✓ Ampliar els supòsits d'ajuts autonòmics per a la contractació de persones amb discapacitat física o orgànica a les empreses.
- ✓ Implementar mesures perquè totes les empreses que hi estan obligades compleixin la quota de reserva del 2 % de persones amb discapacitat.
- ✓ Revisar el sistema de prestacions socials i de la Seguretat Social per facilitar la transició i compatibilitat amb l'exercici d'una activitat professional remunerada.
- ✓ Conscienciar i formar en diversitat l'empresa privada (personal directiu i companys de feina de persones amb discapacitat) i la societat en general.

2.7

Dret a la participació en activitats culturals, de lleure i esportives

6 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- **Les activitats no inclusives (62 %) i l'exclusió per motius de discapacitat (23 %) és on hi ha més vulneracions.**
- L'exclusió per motius de discapacitat ha augmentat força respecte l'any passat.
- Moltes de les instal·lacions d'activitats culturals, de lleure o esportives no són accessibles, i incompleixen la llei.

2 La vulneració de drets de les persones amb discapacitat física o orgànica

2.7 Dret a la participació en activitats culturals, de lleure i esportives

Vulneracions detectades

El principal agent vulnerador ha estat l'administració local i el personal d'empresa privada (46 % els dos).

On s'han produït més vulneracions és als espais públics i centres de lleure, culturals i esportius públics (més del 50 %).

Els **homes** han patit més de la meitat de les vulneracions detectades (**54%**).

La província de Catalunya on s'ha identificat més vulneracions ha estat **Barcelona (77 %)**.

En primera persona:

“Em van fer fora de la piscina perquè venien nens amb els seus pares. Em van dir que potser als pares els feia cosa veure’m perquè em falta una cama.”

“A les festes no es pensa en tothom. A vegades pots participar d’algunes activitats, però no a totes. Tothom hauria de poder participar, és un dret.”

Reptes de futur:

- ✓ Garantir el compliment de la llei d'accessibilitat i igualtat d'oportunitats per a persones amb discapacitat en les instal·lacions culturals, esportives i turístiques.
- ✓ Promoure l'activitat física adaptada i oferir activitats accessibles per a tothom.
- ✓ Formar en l'atenció a la diversitat a tots els agents implicats en la planificació i realització de les activitats i serveis d'atenció directa.

2.8

Dret a l'educació

5 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- La majoria de vulneracions detectades en el dret a l'educació, estan relacionades amb els **recursos d'acompanyament a l'alumnat (55 %)**:
  - › Dificultat per accedir al servei de vetlladores escolars.
  - › Disminució d'hores d'atenció, suport i acompanyament.
  - › Dificultat per mantenir el servei en els horaris de lleure educatiu o en el servei de menjador.
- Això ha fet que alguns alumnes no puguin participar en activitats en igualtat de condicions que la resta d'alumnat.

- La segona categoria amb més vulneracions són les **actituds discriminatòries (36 %)** per rebre un tracte diferencial respecte a la resta de l'alumnat sense discapacitat.

El principal agent vulnerador

ha estat l'administració autonòmica (64 %)

i totes les vulneracions identificades (100 %)

s'han produït en centres educatius públics o concertats.

Tant nens i homes com nenes i dones

han rebut el mateix nombre de vulneracions (50 %).

La província de Catalunya

on s'ha identificat més vulneracions

ha estat Barcelona (55 %).

En primera persona:

“Sovint al professorat li manquen les eines per donar una bona atenció dins de l’aula. Falta formació.”

“L’oferta d’educació postobligatòria és molt limitada i depèn del territori. No és equitativa a tot Catalunya.”

“No totes les escoles són accessibles. Alguns infants han de triar l’escola segons si té o no barreres arquitectòniques.”

Reptes de futur:

- ✓ Aprovar un pla de xoc per avançar en l'escola inclusiva i fer efectiva la implementació i desenvolupament del Decret (Decret 150/2017, de 17 d'octubre).
- ✓ Cal incrementant el pressupost, comptar amb els agents de la comunitat educativa i les entitats de persones amb discapacitat.
- ✓ Garantir l'accés al servei de personal vetallador.
- ✓ Desplegar un pla de reconversió dels centres d'educació especial en centres proveïdors de serveis i recursos (CEEPSIRS).
- ✓ Desenvolupar un pla de formació i acompanyament als docents i personal d'atenció directa en metodologies d'atenció a la diversitat.
- ✓ Establir indicadors per avaluar el sistema educatiu i com es gestionen els recursos, per garantir l'accés universal.

2.9

Dret a la participació en la vida política i pública

5 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- La manca d'accés adaptat **fins a arribar al col·legi electoral (42 %)** és on hi ha més vulneracions.
- També s'han donat vulneracions relacionades amb la **mobilitat dins del col·legi electoral (33 %)** en col·legis electorals als quals sí que es pot accedir però les barreres arquitectòniques es troben a dins.

El principal agent vulnerador ha estat l'administració local (75 %)

i la gran majoria vulneracions identificades s'han produït en oficines públiques d'atenció a la ciutadania (75 %) i serveis públics, incloent-hi els col·legis electorals.

Tant homes com dones han rebut el mateix percentatge de vulneracions (**50 %**).

La província de Catalunya on s'ha identificat més vulneracions ha estat **Barcelona (83 %)**.

En primera persona:

“Em va arribar la carta que deia que em tocava estar en una mesa electoral. Volia que m’acompanyés la meva assistent personal i vaig demanar a la junta electoral que ella pogués estar amb mi. Primer em van dir que no, però al final van dir que sí. Però en el recompte final de vots la meva assistent va haver de signar tot el que jo signava. Com si no es refiessin de mi. Ho vaig preguntar i em van dir que era la normativa. Van dir a la meva assistent que li pagarien el dia com a mi, però a dia d’avui ella encara no ha cobrat.”

Reptes de futur:

- ✓ Garantir l'accessibilitat i la mobilitat als col·legis electorals.
- ✓ Formar en atenció a la diversitat als implicats en la planificació i execució de les jornades electorals.
- ✓ Unificar criteris i protocols respecte la participació de les persones amb discapacitat física o orgànica a les meses electorals.

2.10

Dret a viure de forma independent i ser inclòs en la comunitat

4 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- **Els recursos per a la vida independent és la categoria que presenta totes les vulneracions (100 %).**
- La principal causa de vulneració és que les hores amb assistents són molt poques per poder viure de manera independent. Això obliga a algunes persones a haver de contractar personal privat que sovint no té la formació especialitzada per oferir una atenció ajustada a les seves necessitats.

El principal vulnerador és l'administració autonòmica (75 %).

Les **dones** han patit més de la meitat de les vulneracions detectades **(75 %)**.

Les províncies de Catalunya on s'ha identificat més vulneracions han estat **Barcelona i Tarragona (38 % cada una)**.

En primera persona:

“Vaig anar a un bar amb el meu assistent personal. Ell va marxar un moment i jo vaig demanar una canya. El cambrer no me la volia posar fins que no vingués el meu assistent. Quan va tornar, li vaig dir “Marxem d’aquí, no m’hi vull quedar”. Em va saber molt greu el tracte que vaig rebre.”

“Les persones amb discapacitat hem de poder decidir on i amb qui volem viure.”

Reptes de futur:

- ✓ Promoure un model d'atenció centrat en la persona, que garanteixi tenir una vida normal i que permeti escollir com i on es vol viure.
- ✓ Elaborar la Llei d'autonomia personal de Catalunya.
- ✓ Aprovar el decret que ha de regular l'assistència personal a Catalunya.
- ✓ Desplegar la figura de l'assistent personal.
- ✓ Regular els requisits formatius de l'assistent personal.

2 La vulneració de drets de les persones amb discapacitat física o orgànica

2.11

Dret a la salut

3 %

dels casos identificats

Vulneracions detectades:

- Un any més augmenta la **manca de simpatia i formació en atenció a la diversitat (57 %) per part dels sanitaris.**
El **temps d'espera** representen la segona categoria (**29 %**) de les vulneracions detectades en l'àmbit de la salut.
Aquest fet posa en risc la vida de la persona si acaba automedicant-se.
- **Els professionals de la salut no tenen prou coneixement sobre la discapacitat i els problemes de salut derivats.**

El principal agent vulnerador del dret a la salut ha estat el personal de centres sanitaris públics (57 %).

Totes les vulneracions recollides s'han produït a centres sanitaris públics.

Les **dones** han patit més de la meitat de les vulneracions detectades **(57 %)**.

La província de Catalunya on s'ha identificat més vulneracions ha estat **Barcelona (71 %)**.

En primera persona:

“Vaig anar a fer-me una radiografia. Quan m’avisen que puc entrar em col·loquen en una llitera molt dura, de fusta. Normalment hi ha 2 tècnics sanitaris. Tinc distonia i un s’ha de quedar amb mi perquè si ningú m’aguanta em moc i puc caure. Aquesta vegada només hi havia un tècnic. Em va dir que no podia anar a buscar a ningú més. Em va dir que em col·locaria i després aniria a polsar l’equip. Em va posar un coixí a les cames i em va deixar sola mentre feia el “tret”. Si en aquell moment se’m dispara la distonia, hauria caigut. Si dic que tinc distonia i tinc risc de caure, per què em deixes sola a la llitera? Em vaig sentir molt insegura.”

“El metge va vulnerar la meva intimitat. Quan vaig tenir l’accident ho sabia tot l’hospital... Va ensenyar fotos de parts del meu cos. Quan estava ingressada em rentaven amb la porta oberta i jo no tenia cap tipus d’intimitat.”

Reptes de futur:

- ✓ Formar i acompanyar en l'atenció a la diversitat a totes les persones implicades en la planificació i en els serveis d'atenció directe.
- ✓ Elaborar un pla d'accessibilitat per garantir que tots els equipaments sanitaris siguin accessibles, en l'accés, en l'interior i en les instal·lacions i materials (lliteres, bàscules, aparells d'exploració...).
- ✓ Aprovar el Projecte de Llei de l'agència d'atenció integrada social i sanitària de Catalunya, garantint un model biopsicosocial de salut.
- ✓ Aprovar el Pacte Nacional de Salut.
- ✓ Incloure la discapacitat orgànica al nivell de les altres discapacitats.
- ✓ Cal assegurar que les visites mèdiques que es fan per telèfon, no perjudica les persones usuàries i que es manté la mateixa qualitat que si la visita fos presencial.

Les persones amb discapacitat denuncien poc la vulneració d'un dret. D'aquest fet de denunciar poc se'n diu infradenúncia.

No denunciar vol dir invisibilitzar les vulneracions.

Com a conseqüència, és difícil identificar el total de persones amb discapacitat que veuen els seus drets vulnerats, ni es poden determinar els llocs on es produeixen aquestes vulneracions o quins són els principals vulneradors.

De les consultes que s'han atès durant el 2023 a ECOM i de l'enquesta que s'ha fet, podem identificar:

- En total s'han detectat 226 vulneracions.
75 es van denunciar.
72 no es van denunciar (49 %).
De les 79 restants no tenim aquesta dada.
- S'ha denunciat un 7 % més que l'any anterior.
- Els motius per no denunciar són:
  - › Creure que no serveix de res (30 %).
  - › El procés de denúncia és molt complex.
- Per les respostes de l'enquesta, podem deduir que hi ha persones que no identifiquen si se'ls ha vulnerat o no un dret.
- Les **dones** són les més han denunciat (52 %).
Les persones que més han denunciat tenen entre 35 i 49 anys (39 %).
- La majoria de les persones que han denunciat (64 %) viu a la província de **Barcelona**.

En primera persona:

“No se sap bé on has de denunciar, has de fer una investigació. No hi ha un espai concret on anar. “

“A vegades no he denunciat perquè no em faran cas... No serveix per a res, al contrari, serviria per apartar-me de la societat.”

“Fer una denúncia es veu com una muntanya, no et veus capaç de fer-la. El dia a dia ja és dur i provoca un desgast emocional. A vegades no et veus preparada per fer aquest procés. És molt important l'acompanyament en la defensa dels drets.”

“En les zones rurals, les denúncies són situacions complicades, perquè tothom et coneix i tens por a represàlies.”

“No denunciem perquè estem cansats. Em passaria denunciant les 24 hores, no faria res més. I jo soc més que una discapacitat.”

Reptes de futur:

- ✓ Visibilitzar la importància de denunciar i els canals per fer-ho.
- ✓ Comprovar que les eines i canals de denúncia donen una resposta adequada i efectiva.
- ✓ Assegurar que el procés de denúncia és àgil i accessible.

 Oficines

Gran Via de les Corts Catalanes, 562
Pral. 2a. 08011 Barcelona

Atenció al públic

C. Llançà, 42, baixos 08015 Barcelona

 T. 93 451 55 50 **ecom@ecom.cat**

 facebook.com/ecomdiscapacitat

 x.com/entitatecom

 youtube.com/entitatecomdiscapacitat

 instagram.com/entitatecom

 linkedin.com/entitatecom

» ***www.ecom.cat***

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

**Ajuntament
de Barcelona**

